

Sygn. akt III KO 39/18

POSTANOWIENIE

Dnia 3 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Ryński (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Włodzimierz Wróbel

w sprawie Z. B.

skazanego z art. 148 § 1 k.k. z 1969 r. i innych,

o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnie wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 11 czerwca 1997r r., sygn. akt II AKa [...],

zmieniającego wyrok Sądu Wojewódzkiego w E.

z dnia 7 lutego 1996 r., sygn. akt II K [...],

w przedmiocie zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 14 czerwca 2018 r., sygn. III KO 39/18

o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie

powyżej wskazanego postępowania - z powodu jego oczywistej bezzasadności,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. w zw. z art. 437 k.p.k.

postanowił

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

W dniu 27 marca 2018 r. wpłynął do Sądu Najwyższego wniosek Z. B., skazanego za dokonanie dwóch zbrodni zabójstwa z art. 148 § 1 d.k.k. oraz przestępstwo z art. 203 § 1 d.k.k. w zw. z art. 58 k.k. w zw. z art. 60 § 1 d.k.k. na łączną karę dożywotniego pozbawienia wolności, o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia

11 czerwca 1997 r., sygn. akt II AKa [...], zmieniającego wyrok Sądu Wojewódzkiego w E. z dnia 7 lutego 1996 r., sygn. akt II K [...].

W uzasadnieniu tego wniosku skazany jako nowe dowody, „nigdy nie dostrzeżone przez instancje odwoławcze, które procedowały do tej pory”, wskazał: to, że „wyrok Sądu Apelacyjnego częściowo zmienia wyrok Sądu I instancji, co stanowi obrazę art. 2 § 1 d.k.k.”; to, iż Sąd Apelacyjny skazał go za czyn którego nie popełnił i który nie został mu udowodniony”; to, że sąd dokonał zmiany kwalifikacji prawnej czynu z art. 203 § 1 d.k.k., „co pozbawiło go obrony w tej sprawie”.

Postanowieniem z dnia 14 czerwca 2018 r., sygn. akt III KO 39/18 Sąd Najwyższy na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. odmówił przyjęcia przywołanego wniosku skazanego o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności. Uzasadniając to orzeczenie Sąd Najwyższy stwierdził, że skazany nie przedstawił we wniosku żadnego dowodu, a treść wniosku wskazuje, że ma tego świadomość, bo jako nowy dowód powołał się na naruszenie art. 4 § 1 k.k. i skazanie go za czyn, którego nie popełnił.

Postanowienie to zostało zaskarżone przez Z.B., który podniósł, że nieprawdziwe jest zawarte w zaskarżonym postanowieniu twierdzenie, iż on nie przedstawił żadnych faktów i dowodów. Przywołał to, że Sąd Najwyższy w sprawie wniesionej przez jego obrońcę kasacji „wydał wyrok 15 czerwca 1999 r., III KKN [...] /98 w ogóle nie rozpoznał merytorycznie kasacji”, ponadto on nie mógł złożyć wniosku o pisemne uzasadnienie, bo ustawa tego nie przewidywała. Nowym dowodem – według skazanego - jest też zmiana art. 1 k.k., która prowadzi do zmiany art. 50 k.k. dotyczącego wymiaru kary. Następnie skarżący powołał się na zmiany art. 60 § 1, 36 § 1, 2 i 3 k.k. oraz na art. 7 ust. 1, art. 13 Europejskiej Konwencji o Ochronie Prawa Człowieka i art. 45 ust. 1 Konstytucji. Poza tym stwierdził, że w jego sprawie brak było dowodów potwierdzających przypisanie mu przestępstwa zabójstwa. Powołał się również na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2017 r., sygn. akt III KO 76/17, jako stanowiące dowód „generowania” przez sędziów nieprawidłowości.

Dodać należy – w związku z treścią wniosku skazanego o wznowienie postępowania oraz treścią wniesionego przez niego zażalenia, iż Sąd Apelacyjny

przywołanym wyrokiem, po rozpoznaniu apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego, dokonał (i to na korzyść skazanego) zmiany w zaskarżonym wyroku Sądu Okręgowego w zakresie przypisanego skazanemu czynu z art. 203 § 1 d.k.k. w zw. z art. 58 d.k.k. i art. 60 § 1 k.k. w ten sposób, że z opisu tego czynu i kwalifikacji prawnej wyeliminował ustalenie o działaniu w warunkach przestępstwa ciągłego. Nadto Sąd Najwyższy w dniu 15 czerwca 1999 r. rozpoznał w sprawie III KKN [...] /98 kasację wniesioną przez obrońcę skazanego od wspomnianego wyroku Sądu Apelacyjnego, w ten sposób, iż ją oddalił jako oczywiście bezzasadną.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne.

Zgodnie z obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r. art. 545 § 3 k.p.k. – dodanym ustawą z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r., poz. 1247) – sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, bez wzywania strony do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. W myśl tego przepisu sąd nie rozpoznaje merytorycznie wniosku, nie bada więc także jego zasadności pod kątem ewentualnych podstaw wznowienia. Natomiast wniosek taki podlega kontroli o charakterze *quasi* formalnym, pod kątem hipotetycznej możliwości wznowienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, nie publ.).

Analiza złożonego przez Z. B. wniosku (w szczególności wskazywanych przez niego „nowych dowodów” jako podstaw żądania wznowienia postępowania) oraz uzasadnienie zaskarżonego postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., prowadzi do wniosku, że zasadne jest wyrażone tam przez Sąd przekonanie o oczywistej bezzasadności przedmiotowego wniosku. Skarżący nie powołał się bowiem ani we wniosku, ani w zażaleniu, na takie nowe dowody lub fakty, o których stanowi art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. ale jedynie wymienił przepisy prawne, którym miały uchybić (i to tylko w sposób przez niego wskazany) orzekające w sprawie sądy. Trafnie zatem – oceniając przedmiotowy wniosek -

przyjął Sąd Najwyższy, że zmiana prawa nie może zostać potraktowana jako wystąpienie przesłanki do wznowienia postępowania określonej w art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. Nie można też przytoczonej przez skazanego argumentacji dotyczącej owych sygnalizowanych we wniosku (rzekomych) uchybień, którymi miało być dotknięte prowadzone przeciwko niemu postępowanie, rozważać w kategoriach pozwalających w sposób uprawniony stwierdzić zaistnienie sytuacji procesowej o której stanowi przepis art. 542 § 3 k.p.k. Nie bez znaczenia dla oceny zasadności zażalenia skazanego pozostaje też fakt, iż wcześniejsze wnioski i sygnalizacje skazanego domagające się wznowienia postępowania w jego sprawie formułowały podobne, a niekiedy nawet tożsame, zarzuty. Zauważyć więc należy, iż podnoszona też przez skarżącego kwestia wymierzenia mu przez Sąd Apelacyjny w miejsce kary śmierci kara dożywotniego pozbawienia wolności, zamiast kary 25 lat pozbawienia wolności, była wielokrotnie dotychczas analizowana. Niezależnie od tego, iż wnikliwie uczynił to już Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu zapadłego w sprawie skazanego wyroku (por. k.1034 – 1036 akt II K [...]), to i Sąd Najwyższy odnosił się już do niej (i to kilkakrotnie) we wcześniej wydanych orzeczeniach dotyczących kolejnych wniosków Z. B., czy też jego obrońcy, o wznowienie postępowania (przykładowo w postanowieniach z dnia: 16 marca 2016 r., III KO [...]/15; 14 grudnia 2016 r., III KO [...]/16; 20 września 2017 r., III KO [...]/17). W świetle tych prezentowanych ocen nie można mieć uprawnionych wątpliwości co do tego, że orzeczenie wobec skazanego kary dożywotniego pozbawienia wolności, zamiast pierwotnie orzeczonej wobec niego kary śmierci za dokonanie zabójstw dwóch kobiet było dopuszczalne, gdyż kara dożywotniego pozbawienia wolności znajdowała się w katalogu kar przewidzianych za przestępstwo z art. 148 § 1 k.k. z 1969 r.

Nowym dowodem uzasadniającym wznowienie postępowania nie są również zgłoszone przez wnioskodawcę uwagi do orzeczeń Sądu Najwyższego wydawanych w następstwie składanych przez niego kolejnych (licznych) wniosków o wznowienie postępowania. Skazany niewątpliwie w swoich twierdzeniach nie uwzględnia obowiązujących regulacji dotyczących nadzwyczajnego środka zaskarżenia, którym jest wznowienie postępowania. Zgodnie bowiem z art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. nowe fakty lub nowe dowody, by stanowić podstawę

do wznowienia postępowania, muszą wskazywać na to, że: a) skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze, b) skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary, c) sąd umorzył lub warunkowo umorzył postępowanie karne, błędnie przyjmując popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu. Jest oczywiste, iż wskazywane przez skazanego tak we wniosku, jak też w zażaleniu „dowody i fakty”, tych to wymogów nie spełniają.

Mając powyższe na uwadze i nie znajdując podstaw do uznania zasadności zażalenia skazanego - Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.